

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

155. De declinatione sedis Vltraiectensis. An eius Episcopi à Gregorio
vsque ad Godebaldum caruerint mitra & infulis Episcopalibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

DISSERTATIO CLV.

De declinatione sedis Ultraiectensis. An
cius Episcopi à Gregorio usque ad Gode-
baldum caruerint mitra & insulis
Episcopalibus.

Sancto Willibrordo ad cælestia translato, quæ ha-
cetenus siluerat mouere se cœpit Ecclesia Colonien-
sis contra Ultraiectensem prætendens ei Episco-
palē aut saltē Metropol. dignitatē detrahere & sibi
arripere. Obstitit illorum conatibus quam diu in
viuis fuit S. Bonifacius. Verum illo à Barbaris anno 755.
perempto non desistentes Colonenses, superueniente etiā
calamitate Ecclesiæ Ultraiectensis, potentiores præuale-
runt, ut aliquoties iam est insinuatum. De hoc negotio
Becanus : Post chius (Bonifacij) necem Ecclesia Traiectensis ru-
dis adhuc & tenera Metropolitana dignitate caruit : quoniam ad-
uersus Ecclesiam Colonensem magnis opibus abundantem de cetero
stare non potuit ; tota nihilominus Ecclesia Diœcesis post modicum
tempus ex feritate Danorum tantudem penè depopulata fuit &
terra non habens agricolum aliquanto tempore spinas & tribulos
germinauit : quapropter Episcopi Traiectenses urgente magna neces-
sitate Romanam Curiam pro Archiepiscopali benedictione visitare
nequeunt, suscepérunt à vicinore Metropolitano simplicem benedi-
ctionem sicut Abbates, sine mitra Pontificali longo tempore celebran-
tes. Et Heda : Hactenus Ecclesia Traiectensis licet noua & tenel-
la quodammodo esset plantatio, Metropolitica fulgebat dignitate, sed
continuis hostium incursionibus attrita solita Authoritate carere &
declinare cœpit & Ecclesia Coloniensi vix Florenti & in felicita-

16

se constituta paulatim cedere uniuersa Diœcesi per Saxones & Fri-
sios Orientales Duce Windikendo & postea per Danos & Nortman-
nos afflita & in solitudinem redacta ita ut Ecclesia ipsa Episcopum
suum amodo alere nequiret, nec onera aut impensas sufferre prepa-
diente egestate ne ad sedem Apostolicam promunere Archiepiscopa-
lis benedictionis de cetero recurreret: Imo vii Abbatibus per Ar-
chiepiscopum Coloniensem impendebatur consecratio. Cessavit &
mitra usus usque ad tempora Godebaldi Episcopi. Quod addunt
vti Abbatibus ab Archiepiscopo simplex benedictio aut
coœscratio, & mitra usum cessasse longo tempore & Godo-
baldi Episcopi, crudum durumque mihi semper sapuit,
ac tandem dum ad trutinam rationis reuoco, improba-
bile videtur i. Quia mitra ab origine & primæua institu-
tione Episcopis est propria adeoque nativa; cur ergo as-
seremus Episcopos, & quidem veros, quales semper
fuerunt Ultraiectenses, amitratos sedisse & quidem per
tot sœcula? Quinimo censem nonnulli vocationem cum
mitraimpositione esse materiam constitutuam Ordinis
Episcopalium; quare ergo subtraheretur? fuisse veros Epis-
copos Ultraiectenses ante tempora Godebaldi Episcopi
24. (sed it is ab anno 1112. usque in annum 1127.) & præ-
ditos plenitudine officij Episcopalium quæ in consecratio-
ne accipiuntur, vt potestate Clericos ordinandi, baptisatos
confirmandi, Sacrum Chrisma, Ecclesias altaria conse-
randi &c. & non tantum Iurisdictione externa, quod
ab alijs posset obiici, patet ex historijs eorundem. Albri-
cus Episcopus 4. Ultraiectensis, qui sedit ab anno 777. usque
in annum 787. ordinavit in Presbyterum S. Ludgerum
primum postea Monasteriensem Antistitem legauitque
ad partes Frisiae Euangelijs prædicandi causâ. Radbodus
14. consecratus est Episcopus testibus Becano & Heda se-
ditque ab anno 901. usque 919. Idem rogatus à Balderico

F f f 3

postmodum

postmodum successore ut duos Clericos oblatos consecraret Sacerdotes, denegans respondit Radbodus ex spiritu prophetico eos aliquando ab ipsomet Baldrico fore consecrandos. Ipsemet Baldricus consecratus & confirmatus est ab Archiepiscopo Coloniensi, ut de se testatur in priuilegio concessso Ecclesiæ Ultraiectensi apud Hedam. Seditque ab anno 919. vsque in annum 977. De Burchardo Episcopo 23. Godobaldi prædecessore scribit Heda : *Hic etiam ordines manu propria contulit & consecravit Presbyteros & Diaconos.* Quod addit (etiam) indicat Prædecessores idem fecisse. sed it vero Burchardus ab anno 1099. vsque in annum 1112. Et certe nisi consecrati fuissent Epilcoli consecratione Episcopali, non bene consultum fuisset vastissimæ Frisiorum Diocesis, a qua Metropolitanus longe aberat, quam commodum adire nequibat. Quis consecrasset altaria, Christma confecisset, Clericos ordinasset, Neophytes confirmasset? Et quomodo illa exercuisserent sine debitibus ornamentis Pontificalibus inter quæ est mitra? Erant Epilcoli ante tempora Godebaldi viri omnes sanctitate & probitate conspicui, prædicatores strenui, à summis Pontificibus, Imperatoribus, Regibus, Principibus summo in pretio habiti, ab ijs pluribus bonis cumulabantur, & præclarissimis priuilegijs decorabantur, ad Synodos conuocabantur. Quomodo illi, qui tanta ijs largiebantur, non largiti fuissent infulas? quomodo, si impedimentum aliquod mitra gestandæ ad fuisset, non auerruncassent, qui longe maiora conferebant, qui apud omnes quam plurimum pollebant? 3°. nullum impedimentum erat mitra infulis que obtainendis. Non à Coloniensibus, qui non conabantur Ultraiectensi auferre dignitatem Episcopalem, nec ornamenta Pontificalia, sed dumtaxat Metropolitanum

num jus, & Archiepiscopalem titulum & honorem, immediatamque subiectionem sub summo Pontifice. Et verò Archiepiscopi Colonienses instituebant & consecrabant veros Episcopos Ultraiecti, ut iam est dictum; quomodo ab ijs detinuissent mitram & insulas? quid iuuisset illos veros Episcopos admisiss & Episcopalem habitum denegasse? nec standabat impedimentum à Paupertate, quia ab initio & in dies opibus affluenter dotabantur. Nec facile talis occurrit paupertas, quin simplex mitra comparari possit. Memini me legisse in antiquo manuscripto Tungerloæ, in Hibernia tantæ tenuitatis sedis Episcopos, ut ad Synodos diuinaque officia conuenirent chartaceis mitris. Malebant ex obvia vilique materia perfectas gestare, quam nullas, probe scientes mitram esse proprium Episcoporum gestamen, & quasi adnatum.

Hæc me alienum reddiderunt ab inolita opinione, qua creditur Ultraiectinos Antistites à tempore Bonifacij siue Gregorij usque ad tempora Godebaldi 24. Episcopi, caruisse Insulis Pontificijs cum mitra, scilicet, per tria sacerdotalia & dimidium. Exemplum simile in historijs nusquam comparet.

Quod id asserunt Becanus & Hedanus (si modo ipsorum sit & non ab aliquo adsutum) reor ex malo historiæ intellectu processisse. Super quo ut melius explicetur, & conceptus noster declaretur, longius est discutendum.